CONCEPT

Verslag van de openbare raadsvergadering van de gemeente Wijchen gehouden op 11 november 2021 om 16.00 uur in Zaal Verploegen te Wijchen

Voorzitter	Burgemeester, mevr. M. van Beek
CDA	Mevr. C.E. Hoogteijling Mevr. M.P. Joosse-De Visser Dhr. J.G.F.M. Peters Sengers
D66	Dhr. C.K. van Galen (fractievoorzitter) Dhr. J.M. Demmers
Groen Sociaal Wijchen	Dhr. J.P. de Kievit (fractievoorzitter)
Kernachtig Wijchen	Dhr. A.A.A.M van Bronkhorst (fractievoorzitter) Dhr. R.L.A. Albersnagel Dhr. J.M.T. Evers Dhr. R.J.P. van Haren Mevr. H.J. Janssen Dhr. T.R.D. Klinkhamer Dhr. J.J. Tap Dhr. P.P. Verbeeten Dhr. M.A.J. Verharen Mevr. J.C. Zijlstra
PvdA	Dhr. P.G.W. Gatzen (fractievoorzitter) Mevr. Z. Osman
VVD	Mevr. A.C.M. Peters-Vroom (fractievoorzitter) Dhr. R.J.L. Boumans Dhr. W.T.M.J. Krale
Wijchen Lokaal	Dhr. A.J. van Kuppeveld (fractievoorzitter) Dhr. L.J.P.G. Herms
Raadsgriffier	Mevr. A.B. Berendsen
Wethouders	Dhr. T.T.M. Burgers, dhr. N.G. Derks, dhr. G.W.R. Gerrits, dhr. P.L.J. Loermans
Afwezig	Dhr. W.J. van den Boogaard, Dhr. B.G.B. Derksen, Mevr. R. Loermans, Dhr. W.H.M. Roosenboom

---

1. Opening

De voorzitter, burgemeester mevrouw Van Beek, opent de vergadering en heet alle aanwezigen van harte welkom. Zij vraagt om een moment van bezinning.
Bericht van verhindering is ontvangen van mevrouw Loermans, de heren Van den Boogaard, Derksen en Roosenboom.

2. Vaststellen agenda en inspreken burgers

Er hebben zich geen insprekers gemeld.
De voorzitter vermeldt dat op de agenda beslisnota 21 56121 Bouwkrediet vernieuwbouw PRO college is toegevoegd. Dit voorstel zal voorafgaand aan de begroting worden besproken.

De agenda wordt overeenkomstig vastgesteld.

3. 21 56 121 Bouwkrediet vernieuwbouw PRO College

De heer Demmers geeft aan dat de fractie van D66 akkoord gaat met het voorstel. Hij verwacht dat de stijging van de bouwkosten voor alle grote projecten een probleem zal vormen. Hij ver-

zoekt de wethouder om een nieuw investeringsplan waarin deze norm is verwerkt zodat duidelijk is waar in de komende jaren rekening mee gehouden moet worden.

De heer Krale begrijpt de urgentie van het voorstel. Hij onderstreept het belang van goede onderwijshuisvesting. De fractie van de VVD stemt in met het voorstel om te voorkomen dat er nieuwe prijsstijgingen zullen komen.

Wethouder Loermans vindt het voorstel van de heer Demmers heel verstandig en zal dit meenemen bij de perspectiefnota van juni 2022 voor alle vastgoedplannen die de gemeente heeft.

De raad stemt unaniem in met het voorstel.

Het voorstel is aangenomen!

4. 21 66407 Behandeling Programmabegroting Wijchen 2022

De voorzitter merkt op dat dit de laatste programmabegroting is in deze raadsperiode. De spreektijd voor de fracties in 1e termijn is 10 minuten. De spreekvolgorde wordt bij loting bepaald en is als volgt: CDA, D66, Groen Sociaal Wijchen, Wijchen Lokaal, Kernachtig Wijchen, VVD en PvdA.

Zij geeft het woord aan mevrouw Hoogteijling.

CDA

Mevrouw Hoogteijling noemt: Het bestemmingsplan TKWM, oplossing voor het parkeren in het centrum, detailhandelvisie, centrumvisie, bestemmingsplan Huurlingsedam, uitbreiding camping Bij de 3 Linden, de toekomst van zwembad De Meerval, het hoogbouwbeleid, woningbouw in Balgoij, evaluatie gedragscode windenergie, uitwerking Hart van Zuid, evaluatie kleinschalige woningbouwinitiatieven, toekomst basisschool De Speelhoeve, sportveld Diosa, uitvoeringagenda verkeer- en vervoersplan. Ook het CDA was er stil van. De raad krijgt het nog druk in de laatste drie raadsvergaderingen in deze periode. Dit kan niet allemaal meer in december, januari en februari worden behandeld. De fractie maakt zich zorgen. Het zijn veel dossiers met allemaal open eindjes en veelal een directe betrokkenheid van de inwoners. Het zijn niet de minste dossiers die geen afronding krijgen in deze periode. Zij vraagt zich af of het college dit niet beter had kunnen managen. Het is tijd voor de raadsagenda waardoor de raad hierin niet meer afhankelijk is van de planning van het college.
De fractie van het CDA dient vanwege de druk op de agenda en het feit dat het college en het ambtelijk apparaat al de handen vol heeft, één motie in voor een vergeet-mij-niet route. De route is bestemd voor mensen met lichte dementie, bijvoorbeeld van de Homberg naar het centrum waar de route met stoeptegels met een vergeet-mij-nietjes, is aangegeven.
Het collegeprogramma heeft als titel "Iedereen doet mee". De vraag is in hoeverre iedereen mee heeft kunnen doen. Het CDA denkt dat de inwoners dit niet zo hebben ervaren. Veel participatieprojecten zijn voortvarend begonnen, maar uiteindelijk bleek dat inwoners zich niet voldoende gehoord voelden: Hart van Zuid, het bouwen aan het Wijchens meer, het schrappen van parkeerplaatsen rond de winkels in het centrum, het fusietraject met Druten, de woningbouw in Balgoij. Ergens raakte het college de connectie kwijt met de samenleving en werd een plan in de raad gepresenteerd zonder voldoende draagvlak. De voelsprieten lijken niet goed afgestemd te staan. Je kwetsbaar opstellen of ruiterlijk je fouten toegeven, lijkt lastig. Dit vindt de CDA-fractie zorgelijk.
De fractie is positief over andere zaken die het college met de raad heeft opgepakt, zoals de verbouwing van het kasteel, het stoppen met Rondom Wijchen. Ook de financiële monitoring van de zorg is goed ingeregeld. Het opknappen van pleinen en oude wijken en dorpen is ook een goede zaak. De doorgaande fietsroute naar Leur, Hernen en Bergharen is sterk verbeterd. De fractie is ook blij met de pumptrackbaan, een mooie aanwinst.
Van het terugbrengen van het aantal bijstandsgerechtigden onder de 700 wordt de fractie blij. Dit is ook het gevolg van landelijke ontwikkelingen. Het heeft een positief effect op de begroting.

De schuldenpositie in de begroting loopt op tot € 16 miljoen. Met de huidige rente is dit geen probleem, maar eventuele rentestijgingen liggen op de loer en het CDA heeft hier bedenkingen bij. De tijd zal het leren of lenen in plaats van sparen de keuze juist is geweest.
De manier waarop de begroting gepresenteerd wordt, is positief, helder, overzichtelijk en ook de financiële positie van de gemeente mag er zijn. Het vrijvallen van de buffer van €20 miljoen zorgt voor een sluitende begroting. De lokale lasten stemmen tot tevredenheid.
Mevrouw Hoogteijling complimenteert de afdeling financiën en de portefeuillehouder met dit resultaat. Er rest nog een periode van 3 maanden met menig debat over gevoelige dossiers die nog tot de nodige deining zullen leiden. Vandaag is er weinig deining, even windstil.

D66
De heer Van Galen constateert dat er de laatste tijd iets veranderd is in de samenleving. De illusie van een breed gedragen geloof in vooruitgang en maakbaarheid van de samenleving is verloren gegaan. De samenleving is kwetsbaar, er heerst onzekerheid, angst, spanning en wantrouwen. De politiek moet hiermee dealen.
Dit vindt hij terug in de begroting. De begroting ziet er goed uit en sluit positief, maar is gebaseerd op diverse aannames en plannen die nog (opnieuw) moeten worden doorgerekend. De coronacrisis heeft geleid tot het besef hoe kwetsbaar wij zijn. De overheid kan lang niet altijd iedereen beschermen. Achter zogenaamde daadkracht schuilt grote onzekerheid. Het heeft geleid tot tegenstellingen, de misvatting dat vrijheid absoluut is ook als dat de vrijheid van iemand anders aantast.
Dit kan ook in gemeenteland een impuls zijn tot omdenken. Klopt het wel wat tot nu toe logisch leek? Zitten er in het beleid geen onrealistische aannames over zelfredzaamheid, zorg, inburgering en arbeidsparticipatie? Dit zou kunnen leiden tot tunnel denken, focussen op regels en beheersing van kosten in plaats van op de vraag hoe het beleid wordt ervaren en hoe het uitpakt. Is er niet te veel sprake van wanttrouwen naar de burgers wat uitmondt in controle en regeldrift? Wat als de overheid zelf niet te vertrouwen is, zoals blijkt uit de toeslagenaffaire. Dan zijn de inwoners terecht wantrouwend naar de overheid. Wordt niet te veel gedacht vanuit managers. Wat is het sociale contract tussen overheid en inwoners. Wat mogen zij verwachten, welke sociale bescherming etc. Dit soort discussies is te weinig gevoerd, ook in Wijchen, maar ook binnen de raad zijn gelukkig stappen gemaakt. De fractie van D66 is positief over de ontwikkelingen in het sociale domein en de ontwikkelingen naar Rondom Wijchen. De gemeente neemt meer de regie en er is meer aandacht voor de impact op de burgers bij schuldhulpverlening, inburgering, zzp'ers.
Corona heeft ook bijgedragen aan omdenken. De kwetsbaarheid van ouderen, van jongeren die in een sociaal isolement terecht kwamen doordat zij niet naar school konden. Het is goed dat een deel van de coronagelden ingezet is voor deze doelgroep. Belangrijk is juiste hulp op het juiste moment. Uitgangspunt moet zijn: preventie vóór curatie. In de huidige begroting is dit deels incidenteel gedaan maar na 2022 houdt deze extra inzet op. De fractie van D66 dient een motie in voor vroegtijdige signalering jeugdhulp, specialistische ondersteuning jeugd GGZ, schoolmaatschappelijk werk, jongerenwerk en stelt voor dit volgend jaar te evalueren en eventueel te vertalen naar structurele inzet.
Het college onderschrijft dat voorkomen beter is dan genezen, maar dit moet dan wel in de praktijk handen en voeten gegeven worden, door te kiezen voor welzijn om zorg te voorkomen. Sinds 2012 wordt MeerVoormekaar, de grootste welzijnspartner, al gekort. Mogelijk geldt dit ook voor andere organisaties. De fractie van D66 wil graag een betrouwbare overheid zijn en dient daarom een motie in voor prijscompensatie bij subsidie.
Er is onzekerheid over de toekomst. Te veel wordt op de korte termijn gedacht en de langere termijn is te abstract. De lange termijn is van groot belang voor duurzaamheid en de energietransitie. De motie voor Global Goals die samen met de PvdA wordt ingediend sluit goed aan op de duurzame ontwikkelingsdoelen als leidraad.
Er is veel gedoe in Wijchen over zonneparken en windmolens. Op dit moment zijn ze nodig omdat anders de energietransitie niet gehaald wordt.

Het tegenhouden van windmolens door toepassing van de gedragscode Windenergie, kan echter een boemerangeffect hebben en de kans is groot dat de gemeente de regie verliest. Er moet wat gebeuren want de urgentie is hoog. Ook jongeren beseffen dat hun toekomst op het spel

staat en de heer Van Galen verwijst naar de klimaatmars in Amsterdam. Er dient dicht bij huis begonnen te worden en de fractie dient daarom de motie "bevorderen hergebruik hemelwater" in waarin burgers concreet gestimuleerd worden hun regenpijp af te koppelen en het dakwater op te vangen in een regenton.
Een gezonde leefomgeving is van belang. De gemeente moet snel energieneutraal worden zodat men geen last meer heeft van uitlaatgassen etc. Ook is het belangrijk meer te bewegen en gezonder te leven. De overheid moet laten zien wat zij niet wil. De fractie van D66 dient een motie in voor rookvrije terrassen om roken te ontmoedigen en als voorbeeldfunctie richting de jeugd.
Het is bijna een jaar geleden dat de fusie met Druten is afgeblazen. Er was bij sommigen sprake van niet willen terugkijken en een gebrek aan reflectie. Er is gelukkig wel een evaluatie uitgevoerd en inmiddels is sprake van een nieuwe democratische agenda. De democratie is fragiel en een nieuw sociaal contract tussen overheid en burgers is noodzakelijk waarin sprake is van consensus over verwachtingen over en weer, helderheid over een representatieve democratie. De inwoners hebben recht op een betrouwbare overheid en een terugkeer naar de menselijke maat. D66 pleit voor het hanteren van het begrip brede welvaart als richtinggevend kader voor overheidsbeleid, streven naar langdurend welbevinden. Het gaat om keuzes over een gezonde leefomgeving, duurzame economische groei, kansengelijkheid en democratie. Durf als overheid te definiëren wat algemeen belang is, wat burgers drijft, durf je als politiek kwetsbaar op te stellen, ga in dialoog met burgers en blijft dit doen over verwachtingen en haalbaarheid van beleid. Vertrouwen in de waarde van de democratie betekent een overheid die als rechtvaardig wordt gezien en een raad die het belang van het volk vertegenwoordigt en ook het algemeen belang.

Groen Sociaal Wijchen
De heer De Kievit merkt op dat het goed gaat met Wijchen en met bijna alle inwoners. De begroting is op orde en er is beetje ruimte voor structureel nieuw beleid. De Algemene Reserve staat er goed bij, voor dit jaar en voor de komende jaren. Voorheen was deze Algemene Reserve lager. Nu is alles in één reserve ondergebracht. Deze reserve is zeker nodig omdat er veel ambitieuze projecten op stapel staan, zoals TKWM, Hart van Zuid, renovatie van het Kraanvogelgebied. De gemeente gaat hiervoor geld lenen. De jaarlijkse lasten hiervoor bedragen € 35.000. Dit moet te doen zijn. Het is in Nederland gebruikelijk te lenen of een hypotheek af te sluiten en ook het Rijk doet dit. De heer De Kievit is het ermee eens dat de schulden toenemen, maar wanneer deze gewoon betaald kunnen worden, is er niets aan de hand.
De norm om in aanmerking te komen voor bijzondere bijstand is bij het begin van de economische crisis verlaagd van 130 naar 110% van het sociaal minimum. Er zou sprake zijn van "trap op, trap af". Tot nu toe is alleen trap af gelukt. De belofte van "trap op" is en wordt nog niet ingelost. Groen Sociaal Wijchen dient een motie in om uit te zoeken of de norm aangepast kan worden en hierover bij de perspectiefnota te berichten, zodat dit bij de begroting 2023 meegenomen kan worden.
De fractie van Groen Sociaal Wijchen neemt niet deel aan de komende raadsverkiezingen. De heer De Kievit hoopt als commissielid van de PvdA dit verder op te pakken.

Wijchen Lokaal
De heer Van Kuppeveld merkt op dat de voorliggende programmabegroting en nota van reserve en voorzieningen 2023 de laatste presentatie is in deze raadsperiode. Er is gelukkig sprake van een besluitende begroting en hij spreekt zijn waardering hiervoor uit. Er is sprake van een overzichtelijk en duidelijk boekwerk. Er wordt een positief resultaat verwacht van € 2,2 miljoen, een verbetering van € 3,5 miljoen ten opzichte van 2021. De fractie van Wijchen Lokaal twijfelt of deze verwachting kan standhouden. De voortdurende coronacrisis heeft zijn weerslag op projecten waar het gaat om stijging van prijzen voor materialen en diensten. De hogere kosten zullen nadelige gevolgen hebben voor het resultaat en ook voor de woningbouwprojecten. Wijchen mag een grote hoeveelheid woningen realiseren, maar niet voldoende om de woningnood op te heffen. Wanneer de prijzen blijven stijgen wordt het moeilijker om woningen te financieren.
De heer Van Kuppeveld informeert of er plannen zijn om de bedragen voor startersleningen te verhogen tot € 275.000.
In andere gemeenten worden tiny houses gebouwd en is ook de bouw van tijdelijke, verplaats-

bare woningen in opkomst. Het realiseren van een woningbouwproject vergt gemiddeld 7 jaar; tiny houses en verplaatsbare woningen kunnen vaak binnen 1 jaar worden gerealiseerd.
Er is onzekerheid over het in standhouden van de herverdeling van het gemeentefonds. De schulden van de gemeente lopen op met €3 miljoen en de fractie is hier tegenstander van. Elke euro moet terugverdiend worden. Gratis geld bestaat niet. Het is gelukt de lasten dit jaar laag te houden, maar volgende generaties worden opgescheept met hogere lasten. De fractie van Wijchen Lokaal pleit ervoor terug te gaan naar het systeem van sparen.
Recentelijk is een akkoord bereid over de cao voor gemeenteambtenaren. De meerkosten drukken op de begroting voor de WDW. De heer Van Kuppeveld informeert of deze cao is meegenomen in de begroting.
Tenslotte constateert de heer Van Kuppeveld dat verschillende busroutes in Wijchen komen te vervallen en hij informeert in hoeverre dit kan worden opgevangen met de opstapbus. Noodzakelijkerwijs moet nieuw materiaal worden aangeschaft. In hoeverre betaalt de provincie hier aan mee, dan wel komt dit ten laste van de gemeentelijke begroting.
Er zijn veel meer mogelijkheden voor positieve en negatieve effecten op het eindresultaat. De heer Van Kuppeveld achtte de benoemde effecten van belang om met de andere fracties en het college te delen.

Kernachtig Wijchen
De heer Van Bronkhorst constateert dat het vandaag de elfde van de elfde is, een belangrijke datum in het carnaval en voor de plaatsen onder de grote rivieren.
Voor de gemeente wordt 2022 een bijzonder jaar. De inwoners kiezen een nieuwe raad, geen raad van 11, maar een raad van 27. De heer Van Bronkhorst noemt het college akkoord "Iedereen doet mee" uit 2018 tussen de coalitiepartijen Kernachtig Wijchen, VVD en PvdA. Hij blikt terug aan de hand van een viertal thema's: een krachtigere, socialere, duurzamere en mooiere gemeente. Het college en de coalitie hebben de kar getrokken, hun duale verantwoordelijkheid genomen en hard gewerkt aan dit coalitieakkoord.
Wijchen is krachtiger geworden. De gemeente heeft veruit de laagste lasten in de regio; er is een hoog voorzieningenniveau en een solide sluitende begroting. Het huishoudboekje verdient een grote pluim. Er staan ambitieuze grote plannen in de steigers waarmee in het komende jaar aan de slag gegaan wordt. Er kan zonder te veel zorgen worden gebouwd. Wel is sprake van externe factoren die van invloed zijn, zoals de schaarste aan grondstoffen waardoor de prijzen worden opgedreven. De financiële bereikbaarheid van een passende woning wordt steeds lastiger. Er wordt echter een ongekend aantal huurwoningen gebouwd. De begroting straalt energie uit.
Wijchen heeft een enorme veerkracht laten zien binnen het sociale domein. Ondanks corona, de financiële risico's en de toenemende vraag heeft de gemeente kracht laten zien. Niemand hoeft buiten de boot te vallen. Wijchen heeft het goed geregeld, Samen met partners werd ervoor gezorgd dat iedereen mee kan blijven doen. De hulp is laagdrempelig en ondanks de hoge bijdrage aan de zorg, is de gemeente eruit gekomen. De zorgen over betaalbare zorg blijven. Ook maatschappelijk gezien zijn er zorgen omdat er zoveel kinderen en jongeren professionele hulp nodig hebben.
In het kader van duurzaamheid vergelijkt de heer Van Bronkhorst de situatie met 10 jaar geleden. Wanneer je een luchtfoto zou maken, is hij trots op het aantal zonnepanelen dat in Wijchen op de daken ligt. De ambitie om door te groeien naar een energieneutraal Wijchen staat. Samen met de regio wil de fractie dit graag voor 2050 opnieuw bekijken. Alleen is sneller, maar samen kom je verder, is hier zeker van toepassing. Samen met de buurtgemeenten wordt in de RES een plan verder uitgewerkt. Het uitzicht zal in de toekomst veranderen. Zonnepanelen en windmolen zullen harder groeien dn mais en koren. Draagvlak is de pijler waarmee je als overheid laat zien er voor inwoners te zijn. De gemeente wordt ingehaald door het college van Gedeputeerde Staten. Alle mooie woorden over draagvlak blijken niets waard. De fractie van Kernachtig Wijchen ziet geen industriële akkers voor zich maar zonneparken, die op een ecologische, natuurlijke, recreatieve en duurzame manier zijn ingericht.

Wijchen is mooier geworden. De heer Van Bronkhorst is trots op de inwoners. Dat de inwoners ook trots zijn, blijkt uit de enquête over de fusie, de presentatie over Hart van Zuid. De inwoners zijn over het algemeen tevreden over de leefomgeving. Wijchen ligt er mooi bij. Dit moois

wil Kernachtig Wijchen niet voor zichzelf houden. De toeristische visie straalt ambitie uit. In het komende jaar wordt waar mogelijk gekeken naar extra ruimte om toeristen langer aan Wijchen te binden.
Wijchen laat zijn parels zien en wil de omgeving nog mooier maken. De fractie dient een amendement in om het onderhoudsniveau van de openbare ruimte te verhogen. Een aantal jaren gelden werd een bezuiniging doorgevoerd. Kernachtig Wijchen ziet kansen en denkt dat scenario 2 een flinke stap vooruit is en een mooie opwaardering van Wijchen.
De fractie maakt de verkiezingsbeloften waar. In 2022 wordt een nieuwe raad gekozen die met een financieel sterk, sociaal betrokken, duurzame en mooie gemeente aan de slag kan. De heer Van Bronkhorst ziet de toekomst met vertrouwen tegemoet.

VVD
Mevrouw Peters-Vroom merkt op dat vandaag de laatste begroting van deze raadsperiode voorligt. Aan het begin van de periode was sprake van financiële onzekerheid. De gemeente is aan het eind van de periode financieel sterk. Zij kijkt terug op het afgelopen jaar aan de hand van de thema's woningbouw, economie, veiligheid, zorg en financiën.
Er is sprake van ongekend hoge woningnood. De Wijchense VVD heeft altijd gepleit voor het opvoeren van het bouwtempo. Veel bouwen is noodzakelijk. Er liggen een aantal mooie projecten zoals TKWM, Wijchen West, Huurlingsedam, diverse CPO's en kleinschalige initiatieven.
De fractie van de VVW roept het college en de raad op om de hoogte in te gaan, de inwoners te verrassen en procedures sneller te doorlopen. Wijchen heeft baat bij snel bouwen.
Wat de VVD betreft mag de hoogte in gegaan worden, sneller en goedkoper gebouwd worden. Hoogbouw betekent niet 35 verdiepingen, maar iets meer dan het huidige aantal bouwlagen en op plaatsen waar het ruimtelijk kan. Het is belangrijk dat de raad onmiddellijk wordt geïnformeerd indien de ambtelijke capaciteit op dit dossier in de knel komt.
Bij wonen hoort ook afval. De inwoners worden in januari geconfronteerd met het terugbrengen van de ophaalfrequentie van de grijze clicko naar 1 x per 4 weken. De fractie van de VVD heeft zich hard gemaakt voor het behouden van de huidige inzamelfrequentie.
Economie is een belangrijk dossier. Ondernemers houden Wijchen levendig en zorgen voor werkgelegenheid. Er liggen plannen voor de revitalisatie van Wijchen Oost en voor uitbreiding van Bijsterhuizen. Ook Breekwagen wil graag uitbreiden. Mevrouw Peters-Vroom informeert naar de stand van zaken. De fractie zou deze ontwikkeling toejuichen. Veel mensen werken in Wijchen of buiten Wijchen, waardoor aandacht voor de invals- en uitvalswegen belangrijk is.
Er zijn nog andere mooie ontwikkelingen zoals MFA Batenburg, het kasteel, Hart van Zuid, het zwembad, diverse scholen en de Wighenerhorst. Belangrijk is dat deze projecten breed gedragen worden onder de inwoners.
De VVD zal zich hard blijven maken voor het belang van de auto. Er moet sprake blijven van voldoende parkeerplaatsen en gratis parkeren.
Wijchen is mooi en heeft veel te bieden aan toeristen. Mensen bezoeken het bos in Leur, het kasteel in Hernen en kijken naar Batenburg. Er is geld gereserveerd voor het vrijliggende fietspad via Niftrik naar Batenburg. Voor al dit moois moet gezorgd worden en de VVD is bezorgd over eventuele windmolens in de driehoek bij Niftrik langs de A50. Met RES 1.0 kon bijgedragen worden aan de energietransitie. De VVD-fractie trekt samen op met de Statenfractie. Het inpassingsplan in dit gebied is een groot probleem en kan niet in Wijchen opgelost worden. De fractie denkt dat niemand in Wijchen in dit gebied windmolens wil en maakt zich sterk richting de Provincie.
Op het gebied van veiligheid zijn in deze periode flinke stappen gezet, zoals de bodycams voor de BOA's en het budget voor cameratoezicht in het centrum. Aan de slag gegaan kan worden met de uitwerking van het beleid t.a.v. de camera's. Tijdens de informatieavond werd duidelijk dat in het kader van onze veiligheid er behoefte is aan meer opleiding en bevoegdheden. Zij vraagt het college hoe hier uitvoering aangegeven zal worden.
Veiligheid van groot belang. Er ontbreken lantaarnpalen aan de Leurseweg en de Hernenseweg. Vanuit Hernen is er 1 fietsroute naar Wijchen verlicht en al jarenlang bestaat de wens om ook de Hernenseweg via Leur te gebruiken.
De fractie vraagt hiervoor incidenteel geld uit te trekken. Mevrouw Peters-Vroom verwijst naar het ingediende amendement.
Het maaibeleid is een aandachtspunt. Biodiversiteit is goed, maar het moet niet zo zijn dat het

gras zo hoog staat dat de kruising niet te overzien is. Dit is gevaarlijk en ongewenst.
De afgelopen jaren zijn er veel zorgen geweest over de stijgende kosten in de jeugdzorg. Er is een onafhankelijk onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden om meer grip te krijgen op deze zorg, maar de sturingsmogelijkheden zijn beperkt. Jongeren dienen niet onnodig lang in de jeugdzorg te blijven. De fractie pleit ervoor de samenwerking met de specialistische ondersteuning huisartsen te optimaliseren om de instroom beter te kunnen controleren. Samen met D66 dient de fractie een motie in.
De woonzorg visie komt eraan. De lasten van zorginstellingen dienen evenredig verdeeld te zijn over de gemeenten in de regio. Verder vindt de VVD dat de contacten met eenzame mensen geïntensiveerd zouden moeten worden. Mevrouw Peters-Vroom vraagt om een evaluatie van de jaarlijkse bezoeken aan mensen boven de 70. Zij vraagt of de wethouder dit kan toezeggen.
Het aantal bijstandsgerechtigden neemt af. Corona heeft ook dit beleidsterrein geraakt. Met een aantrekkende economie verwacht de VVD dat deze afname zich blijft doorzetten.
Met betrekking tot de financiën merkt mevrouw Peters-Vroom op dat sprake is van een mooi resultaat met prima reserves. In de ogen van de VVD is de begroting te voorzichtig ingestoken. Het resultaat wordt € 4 miljoen slechter voorgesteld dan het daadwerkelijk is. Het college legt een claim op de Algemene Reserve van 4 miljoen voor mogelijk toekomstige verliezen zonder hiervoor een goede onderbouwing te geven. Gelukkig blijkt dit alleen een negatieve reservering te zijn in de AR, waardoor deze negatiever lijkt dan het is. Mevrouw Peters-Vroom vraagt een toelichting.
In de begroting zit nog meer lucht. Er is nog een bedrag van € 1 miljoen waar voor geen concrete doelen zijn geformuleerd. Het resultaat is dus beter dan het nu lijkt.
De fractie van de VVD dient daarom een amendement in. De afgelopen jaren heeft de gemeente de gemeentelijke belastingen noodzakelijkerwijs moeten verhogen om financieel gezond te blijven. Het zijn de inwoners die de gemeentelijke belastingen betalen. Er is nu een overschot op de begroting en de reserves zijn op peil; de weerstandscapaciteit is goed en er is geld over. De fractie van de VVD is van mening dat dit teruggegeven moet worden aan de inwoners en stelt voor om een eenmalige korting te geven op de OZB van 10%. De VVD ziet niet in waarom maatschappelijk geld opgepot moet worden. Alle noodzakelijke uitgaven zijn ingebed.

PvdA
De heer Gatzen verwijst naar het collegeprogramma "iedereen doet mee", een krachtiger, socialer, duurzamer en mooier Wijchen. Dit is de laatste begrotingsraad voor het college en de coalitie van Kernachtig Wijchen, VVD en PvdA in deze periode. Normaal heeft de heer Roosenboom een belangrijke rol hierin. Gelukkig zijn de berichten over zijn herstel positief, maar de fractie mist hem enorm.
Als je kijkt naar het coalitieakkoord, dan zijn de meeste onderdelen waargemaakt. Gestart is met grote tekorten in de zorg en er was de coronacrisis. Het college is in staat gebleken de tekorten om te buigen, de coronacrisis goed te managen en te eindigen met een begroting die veel beter is dan de afgelopen jaren. Er zijn nog enkele risico's in de risicoparagraaf opgenomen. Wijchen is echter daadwerkelijk krachtiger geworden en de heer Gatzen spreekt zijn complimenten hiervoor uit. Hij wijst erop dat de voorliggende begroting voor het hele jaar 2022 geldt, niet alleen voor de eerste drie maanden.
Hij reed langs het zonnepark in aanleg. Of het mooi is, valt over te twisten, maar het is noodzakelijk. Er is een windmolenpark in voorbereiding. Er zijn belangrijke en goede beslissingen genomen over duurzaamheid. 4 jaar geleden werd nog gesproken over terugverdientijd, maar dit is verleden tijd en iedereen beseft hoe belangrijke de opgave is.
Vier jaar geleden waren natuurwaarden en biodiversiteit nog zelden een thema in de raad. De natuurwaarden en biodiversiteit zijn de afgelopen jaren niet vergeten, maar worden nu aan de voorkant meegenomen. Er is een natuurbeleidsplan waar uitvoering aan gegeven wordt. Er gaat een groene golf door de gemeente en de PvdA is van mening dat de fractie hiervan een belangrijke aanjager is geweest.
De fractie dient de moties voor straatlantaarns van de VVD en de motie voor de openbare ruimte van Kernachtig Wijchen graag mee in. De natuurwaarden worden hier aan de voorkant als belangrijke randvoorwaarden opgegeven.
In het kader van gelijkheid en inclusie zijn er in de afgelopen 4 jaar nog onvoldoende stappen genomen. De inclusieagenda komt binnenkort naar de raad. De PvdA had grotere stappen willen

nemen. De motie over de woon-/werksituatie voor arbeidsmigranten komt pas in het nieuwe jaar op de agenda.
Gelijkheid moet uitgangspunt zijn en daarom dient de fractie de motie in over de Global Goals, een campagne van de VNG waarbij de gemeente ondersteuning krijgt in het werken met de sustainable development goals. Deze global goals zijn prioriteiten op de wereldwijde duurzaamheidsagenda tot 2030 en raken (in)direct het Wijchense beleid, zoals het terugdringen van ongelijkheid, maatschappelijke integratie, een prettige veilige leefomgeving, duurzame productie en consumptie, kwalitatief en participatief bestuur.
In de afgelopen 4 jaar heeft de PvdA op diverse momenten het dorpse karakter beschermd. Ook de komende 4 jaar blijft dit een speerpunt. De fractie wil niet de hoogte in met de woningbouw.
Samen met Kernachtig Wijchen dient de fractie een amendement in voor de uitvoering van de aanbevelingen van het behoefteonderzoek mantelzorg, zodat wanneer dit onderzoek klaar is er in 2022 direct middelen beschikbaar om dit in te zetten. De samenleving draait op de mantelzorgers en de fractie wil hen ondersteunen waar dit kan.
De motie voor vroegsignalering jeugdhulp van D66 wordt door de PvdA graag mede ingediend.
Ook de motie voor indexering subsidie dient de fractie mee in. In andere tijden is ervoor gekozen een aantal subsidierelaties niet te indexeren. Wanneer sprake is van personeel, zou dit gerepareerd moeten worden omdat anders de subsidie jaarlijks per saldo minder wordt.
De heer Gatzen laat tenslotte een videoboodschap zien over natuur, klimaat en klimaatverandering. Dit hoort thuis in elk verkiezingsprogramma. Het zijn grote thema's, maar de oplossingen beginnen lokaal.

De voorzitter schorst de vergadering van 17.00-17.25 uur. Na heropening geeft zij het woord aan wethouder Gerrits.

Reactie van het college op de ingediende amendementen en moties

Wethouder Gerrits dankt voor de complimenten en de waardering. Hij geeft dit graag door aan de werkorganisatie. Ook dankt hij voor de constructieve inbreng en de kritische noten.
Deze vierde begroting in deze periode is de zevende voor hem op rij. Hij is trots op wat er is bereikt. Wijchen is een financieel solide, gezonde gemeente. Hij is er trots op een begroting te kunnen aanbieden waarmee de volgende raad en college voldoende ruimte aantreffen om te blijven investeren in de samenleving. Er ligt een begroting voor met zwarte cijfers, structureel sluitend voor de komende 4 jaar, met voldoende reserves, waarbij alle risico's zijn afgedekt. Er zijn relatief weinig schulden, lage lasten voor de inwoners en ondernemers. In deze periode is het fundament gelegd voor een solide, gezonde gemeente. De door het Rijk beschikbaar gestelde middelen voor de corona zijn goed ingezet. De OBZ is verhoogd omdat er een claim werd gezet door de kosten voor jeugdzorg en WMO. Er zijn taakstellingen afgesproken om de kosten in de hand te houden. Het college kreeg de opdracht nieuwe inkomensbronnen te zoeken om de inkomsten van Bijsterhuizen te compenseren. De financiering van een deel van de openbare ruimte is aangepast om excessen te vermijden. Tenslotte zijn de fluctuaties van het gemeentefonds opgevangen in de begroting om een stabiele koers te kunnen houden. Alle ambities in het coalitieakkoord zijn financieel mogelijk gemaakt; zelfs de ambities en projecten die in voorbereiding zijn, zijn financieel gedekt. Hij complimenteert de raad voor de constructieve houding waardoor dit allemaal mogelijk werd. Dit geldt ook voor de auditcommissie. Het zorgvuldig omgaan met gemeenschapsgeld is cruciaal voor de gemeentelijke overheid, ook wanneer op korte termijn onaantrekkelijke besluiten genomen moeten worden.
Ook inhoudelijk zijn stappen gemaakt. De weerstandspositie is sterk verbeterd. Er is nu een solide stabiele organisatie. Bij projecten wordt transparanter omgegaan met de financiën en rapportages. De financiële rapportages zijn stap voor stap verbeterd.
Wijchen is niet vrij van zorgen. Ook in de komende periode blijven er forse opgaven, zoals corona. De financiële gevolgen op de lange termijn kunnen lastig worden ingeschat. Ook de jeugdzorg is nog een zware opgave. De vraag is of er werkelijk voldoende compensatie komt vanuit het Rijk.
Ook is er de herverdeling van het gemeentefonds, waarbij het niet zeker is of de gemeente erop vooruit gaat. Wethouder Gerrits kijkt voorzichtig positief naar de toekomst, waarbij geïnves-

teerd kan blijven worden in de samenleving en in projecten die waarde hebben voor de inwoners. Namens het college wil hij graag uitvoering geven aan de portefeuille financiën.
Ten aanzien van de moties en amendement, merkt wethouder Gerrits het volgende op.
Amendement 1 (tijdelijke verlaging OZB) is sympathiek. Het gaat om € 30 per huishouden. Een eenmalige korting van 10% in de OZB betekent echter ook een eenmalige stijging. Hij is er voorstander van dit bedrag te investeren in de lokale samenleving.
Amendement 2 (een schonere veiligere woonwijk) betekent een bedrag van € 159.000 structureel. Dit past binnen begroting en voldoet aan de eigen financiële verordening. Het drukt echter op de meerjarenbegroting. Er staat echter inhoudelijk wel iets tegenover.
Motie 4 (prijscompensatie bij subsidie) ziet het college als een prima voorstel. De organisaties die het betreft staan onder druk door het niet toepassen van de indexering. Het is goed dit in kaart te brengen en het college is zeker bereid hier bij de perspectiefnota op terug te komen.
In reactie op de vraag van Wijchen Lokaal m.b.t. de hoogte van de startersleningen, merkt hij op dat een voorstel in de maak is om dit op te hogen en de regeling te verbeteren.
De vraag over tiny houses is al eerder beantwoord. Het college onderschrijft de noodzaak voor kleine woningen. Kwaliteit dient voorop te staan.
In het kader van de herverdeling van het gemeentefonds worden de ontwikkelingen vanuit het Rijk afgewacht. Zodra er informatie is, wordt dit met de auditcommissie en de raad gedeeld.
De CAO voor gemeenteambtenaren is verwerkt in de begroting van de WDW. Deze is nog niet definitief, maar er wordt wel met een indexering gerekend. Mocht dit tot uitzetting leiden, dan komt dit terug in de raad.
Naar aanleiding van de opmerkingen van de VVD over het feit dat de Algemene Reserve er negatiever uitziet dan het is, bevestigt wethouder Gerrits dit. De VVD noemt dit voorzichtig; het college noemt het robuust. Het college is hierover transparant geweest en dit is ook in vorige begrotingen al opgenomen. Expliciet is hierop gewezen in de inleiding en behandeling van de begroting. De essentie is dat eventuele tegenvallers in de GREX kunnen worden opgevangen, zoals Wijchen West, het Kraanvogelterrein. De raad heeft de intentie uitgesproken dit budgetneutraal te laten verlopen. In de risicoparagraaf en in de bestemmingsreserves is dit opgenomen.

Wethouder Loermans beantwoordt de vraag van Wijchen Lokaal over het opheffen van busroutes en de gevolgen voor de opstapbus. De provincie heeft besloten op openbaar vervoer te bezuinigen. Hij denkt dat dit geen gevolgen heeft voor de opstapbus omdat deze binnen Wijchen rijdt. Het gaat vooral om het wegvallen van de verbinding met Nijmegen. Dit zou kunnen leiden tot een meer gebruiken van de opstapbus om ergens anders aansluiting te krijgen, maar dit zal niet leiden tot een kostenverhoging.
In reactie op de amendementen en moties, stelt hij het volgende.
Amendement 2 (een schonere veiligere woonwijk) merkt hij op dat hij op verzoek van de raad een inventarisatie heeft gemaakt. Het amendement is in lijn met dit voorstel en als wethouder openbare werken kan hij dit alleen toejuichen.
Naar aanleiding van amendement 3 (straatverlichting) merkt hij op dat in 2012 een beleidsplan is vastgesteld waarbij uitgangspunt was dat er één verlichte fietsroute per kern zou moeten zijn naar Wijchen. Er zijn al meerdere vragen over gesteld, ook vanuit het CDA. Hij wil eveneens dat de fietsroutes veilig zijn, Zoals het amendement nu geformuleerd is, wil hij het ontraden. Het is mogelijk beter een opdracht te geven om te onderzoeken of uitbreiding van de straatverlichting nodig is. Wanneer nu alleen de kernen Hernen en Leur worden opgepakt, dan zal dit een precedentwerking hebben. Hij kan zich voorstellen dat gevraagd wordt dit in kaart te brengen en hoe dit op te lossen, waarna hier een budget aan gehangen kan worden. Het zal leiden tot extra kosten en deze zijn niet in de begroting opgenomen. Ook in het IBOR moet de vervanging geregeld worden. Hij is het er inhoudelijk mee eens dat hier na 10 jaar opnieuw naar gekeken wordt.
In reactie op motie 3 (bevorderen hergebruik hemelwater) merkt hij op dat in het waterbeleid afspraken gemaakt zijn. De maatregelen moeten doelmatig zijn. Hij heeft vraagtekens bij een stimuleringsregeling. Bij 1000 regentonnen gaat het om 1 op de 18 woningen. Het gaat om een substantieel bedrag. In de motie wordt gesproken over compensatie.
Hierin kan hij zich vinden. Er wordt regionaal gewerkt aan klimaatadaptatie en een van de programmapunten is compensatie. Hij wil dit afwachten en ontraadt daarom de motie.

Wethouder Burgers zegt toe een evaluatie aan de raad te zullen sturen m.b.t. de bezoeken aan 70+'ers.
In reactie op amendement 4 (behoefteonderzoek mantelzorgers) merkt hij op dat mantelzorgers van cruciaal belang zijn. Hij is het helemaal eens met het amendement. Hij vindt echter dat de koninklijke weg bewandeld zou moeten worden t.a.v. de financiering. Daarom ontraadt hij het amendement.
Motie 1 (vergeet-me-niet-route) van het CDA is mooi; het streven is mensen zoveel mogelijk te laten meedoen. Het lijkt niet mogelijk om 3 routes door Wijchen te ontwikkelen, maar het zou goed zijn dit toe te voegen aan de inclusie-agenda. Op deze manier kan met zorgpartijen bekeken worden hoe dit vorm kan krijgen. Wethouder Burgers ontraadt de motie in deze vorm.
In reactie op de motie voor een rookvrij terras (motie 1) merkt hij op dat al mooie stappen gemaakt zijn ten aanzien van een rookvrije generatie en hij verwijst naar de sportverenigingen, die hier hard aan meewerken en naar alle mensen die elkaar aanspreken op het roken. De horeca moet hiernaar toe groeien. Het past zeker in het beeld van een rookvrije generatie. Het kan echter niet opgelegd worden. Wethouder Burgers ontraadt de motie.
In motie 5 (vroegtijdige signalering jeugdhulp) wordt een evaluatie gevraagd en een beslisnota voor de raad. Dit is al in de P&C-cyclus opgenomen. In het monitorverslag zal op de evaluatie teruggekomen worden. Hij pleit ervoor het ambtelijk apparaat niet extra te belasten, maar de normale cyclus aan te houden. Hij is het eens met de inhoud.

Wethouder Derks dankt voor de complimenten richting college en ambtelijk apparaat. Ondanks de coronacrisis is de winkel opengebleven. De regelingen zoals TONK en TOGS konden uitgevoerd worden en het college kon blijven investeren in de lokale economie. In reactie op de vraag van mevrouw Peters-Vroom m.b.t. de stand van zaken Breekwagen, merkt hij op dat deze behoefte nog inzichtelijk wordt gemaakt. Het gaat om een lokaal bedrijventerrein dat voorziet in lokale behoefte. Binnenkort komt hij hierop terug. Er wordt nog gewerkt aan Bijsterhuizen en ook aan Wijchen Oost.
In reactie op motie 6 (onderzoek verhogen norm bijzondere bijstand) merkt hij op dat deze motie lijkt op de motie in 2018. Het antwoord is gelijk. Het college ontraadt het onderzoek omdat het aanpassen van de norm structureel €50.000 kost.

Burgemeester Van Beek gaat in op de vraag van de VVD m.b.t. de BOA's. Er is veel aandacht voor het team van de BOA's en volop wordt ingezet op het versterken van het team in alle opzichten. In de eerste helft van volgend jaar zal hiervoor een informatienota of beslisnota aan de raad worden voorgelegd.
In reactie op motie 7 (Global Goals) merkt zij op dit een goed voorstel te inden. Aan de punten in de motie zal uitvoering gegeven worden en hiervoor zal een beslisnota worden voorgelegd aan de raad.

De voorzitter merkt op dat de eerste termijn ten einde is en schorst om 17.50 uur de vergadering voor de maaltijd en fractieberaad.
Om 19.00 uur zal de vergadering weer worden hervat.

Tweede termijn
De voorzitter heropent om 19.00 uur de vergadering. Vanuit de gemeenteraad is een werkgroep bezig te kijken hoe beter vergaderd kan worden. De werkgroep heeft voorgesteld om de tweede termijn op te splitsen in twee delen waarbij in het eerste deel wordt ingegaan op het algemene deel en in het tweede deel de amendementen en moties worden besproken.
In de tweede termijn is sprake van een omgekeerde spreekvolgorde ten opzichte van de eerste termijn: PvdA, VVD, Kernachtig Wijchen, Wijchen Lokaal, Groen Sociaal Wijchen, D66 en CDA.
Zij geeft het woord aan de raad in tweede termijn.

PvdA
De heer Gatzen vindt het een prima voorstel. In eerste termijn heeft hij veel positieve bijdragen gehoord. Hij ziet de toekomst positief tegemoet en heeft in dit algemene deel van de tweede

termijn niet veel toe te voegen.

VVD
Mevrouw Peters-Vroom wil kort reageren op de beantwoording van haar vraag over de € 4 miljoen. Zij is blij dat het door de wethouder bevestigd wordt en dat de jaarrekening 2021 er €2 miljoen positiever zal uitzien ten opzichte van de begroting. Zij hoopt dat dit in de begroting voor 2023 niet meer teruggezien wordt en ziet uit naar de begroting van volgend jaar.

Kernachtig Wijchen
De heer Van Bronkhorst ondersteunt de opmerkingen van CDA en D66 waar het gaat om de raadsagenda. Het is een prima voorstel om daarmee aan de slag te gaan. Er is echter al sprake van lopende projecten en altijd een bepaalde overlap. Als oorzaak wordt genoemd dat sprake zou zijn van slechte burgerparticipatie. Kernachtig Wijchen is het hiermee niet eens. Er zijn veel bijeenkomsten van klankborgroepen, inwonersavonden, gehouden. Op allerlei manieren zijn de inwoners betrokken bij de evenementenvisie, bij de enquête Hart van Zuid etc. Wanneer plannen naar buiten komen, komen inwoners vaak pas in het geweer, op het moment dat het concreet wordt.
Met betrekking tot een eventuele volgende coalitie tussen Kernachtig Wijchen, VVD en PvdA, merkt hij op dat in de coalitie vorige keer ook goede afspraken gemaakt konden worden ten aanzien van hoogbouw. Hij hoort de VVD spreken over 7 lagen en de PvdA over 3. Gemiddeld is dit 5.
De inzamelfrequentie van de grijze clicko wordt met ingang van 1 januari 2022 aangepast. Hij wijst erop dat voor de vakantie dit besluit genomen is. De clicko's zullen na de feestdagen in december uitpuilen. Hij is verbaasd dat hier nog niet op gereageerd is. Hij verwacht hier in de maand december nog een reactie op.
Door Wijchen Lokaal wordt aangegeven dat er busroutes worden geschrapt. Hij wijst erop dat in deze periode ook een belangrijke busroute is toegevoegd tussen Wijchen en Grave, met dank aan Kernachtig Wijchen en de fractie in Grave.

Wijchen Lokaal
De heer Van Kuppeveld merkt op dat door de heer Van Bronkhorst niet ingegaan wordt op nieuwe ontwikkelingen zoals waterstof en eventuele kleine kerncentrales. Waterstof heeft recent een belangrijke ontwikkeling doorstaan en er wordt hard gewerkt om dit naar voren te krijgen. Wat is hierin het standpunt van Kernachtig Wijchen.
De heer Van Bronkhorst merkt op dat dit op Bijsterhuizen al speelt; daar zijn plannen m.b.t. de realisatie van windturbines en zonnepanelen waarbij de stroom deels gebruikt zal worden voor het opwekken van waterstof. Alle seinen staan op groen.

Groen Sociaal Wijchen
De heer De Kievit merkt op dat in eerste termijn door de fracties veel aandacht is besteed aan woningbouw. De woningbouwopgave beperkt zich niet zo zeer tot eengezinswoningen, ook ligt er een opgave voor het bouwen van kleine woningen voor jong en oud, zoals appartementen. De opmerking van mevrouw Peters-Vroom over hoger bouwen, is naar zijn mening nog niet zo gek. Hij wil hier over nadenken.
De heer Van Bronkhorst heeft begrepen dat de PvdA hier geheel anders over denkt.
De heer De Kievit verwacht dat de heer Gatzen openstaat voor een open debat.

D66
De heer Van Galen vindt de suggestie van CDA m.b.t. een raadsagenda een uitstekend voorstel voor de nieuwe raad om mee aan de slag te gaan. De huidige raad gaat hier niet over.
Wijchen Lokaal, CDA en Groen Sociaal Wijchen spreken over de hoogte van de schulden. Hij begrijpt de zorg, maar dit valt buiten de constellatie van de begroting en dit is acceptabel. Het staat haaks op de analyse van de VVD die het geen probleem vindt en veel ruimte ziet.

Hij vindt de analyse van de VVD te kort door de bocht en de VVD heeft zijns inziens te weinig oog voor de mogelijkheden in de toekomst.
Mevrouw Peters-Vroom wijst erop dat een begroting wordt gemaakt waarin alles staat wat ge-

wenst of niet gewenst is en waarin alle risico's beschreven worden. Wanneer dingen gemist worden, dan kan hiervoor een amendement worden ingediend.
De heer Van Galen stelt dat het ook gaat om bepaalde onzekerheden. Indien alleen technisch gekeken wordt, zou tot deze conclusie gekomen kunnen worden. Er is ook gesproken over scholen die duurder uitvallen. Dit zal niet het enige zijn en het is niet goed nu de OZB te verlagen. Hij begrijpt dat sommige achterbannen graag belasting terugontvangen, maar het is beter deze gelden te besteden aan uitgaven in het algemeen belang.
Door Wijchen Lokaal wordt gevraagd naar de hoogte van de starterslening. Hij informeert waarom de fractie hiertoe geen voorstel indient. Hetzelfde geldt voor de tiny houses.
De heer Van Kuppeveld merkt op dat tiny houses zeer recentelijk op tafel gekomen zijn en hij het van belangrijk vond hier aandacht voor te vragen. Hij heeft ook gesproken over verplaatsbare woningen. Deze kunnen voor ongeveer €100.000 worden neergezet op grond die niet bestemd is voor reguliere woningbouw.
De voorzitter wijst erop dat de vraag was, waarom er geen voorstel gekomen is.
Dit had verband met elkaar, aldus de heer Van Kuppeveld.
De heer Van Galen erkent dat het onderwerp tiny houses al meerdere keren op tafel is geweest. Hij is voorstander van slimmer en creatiever kijken naar woningbouw. De spanning in de markt ziet echter niet in de eengezinswoningen, maar in andere sectoren.
Hij begrijpt het betoog van Kernachtig Wijchen als grootste partij die zichzelf op de borst klopt, maar er is veel in gezamenlijkheid bereikt. Hij is blij dat de fracties samen in het sociaal domein vaak partners kunnen zijn. Qua duurzaamheid viel hem op dat de heer Van Bronkhorst aangaf dat het mogelijk beter was om samen met de regio in 2050 te streven naar energieneutraal. Dit betekent dat Kernachtig Wijchen terugkomt op de doelstellingen van de coalitie. Kernachtig Wijchen wijst er vervolgens op dat de inwoners rekening moeten houden met de verandering van het landschap waar het gaat om duurzaamheid en noemde zonne-akkers en windmolens. Ook werd gesproken over ecologische zonne-akkers.
De heer Van Bronkhorst merkt op dat uitwerking van de zonne-akkers inderdaad nog moet komen. Hij denkt dat voorkomen moet worden dat er straks hectaren vol liggen met zwarte platen. Door inventief na te denken over de inrichting van de akkers kunnen dit uiteindelijk parken worden. Op het moment dat de doelstelling 2040 energieneutraal werd afgesproken, bestond RES nog niet. In de loop van de jaren is men verder gegaan met de doelstellingen en hij verwacht dat het samen met de regio zaken oppakken, sneller werkt dan door de gemeenten alleen. Waarschijnlijk is 2050 sneller en is er dan meer productie wanneer vastgehouden wordt aan 2040.
De heer Van Galen is benieuwd naar het verkiezingsprogramma van Kernachtig Wijchen omdat teruggekomen wordt op de doelstellingen van de partij en van de coalitie.
De heer Van Bronkhorst merkt op dat de duurzaamheidsparagraaf in het verkiezingsprogramma zeer uitgebreid en hoopvol is.

De heer Van Galen constateert dat de VVD de knuppel hoog in het hoenderhok gooit waar het gaat over het aantal bouwlagen. D66 pleit al enkele jaren hiervoor.
De heer Gatzen wijst erop dat er geen voorstellen liggen en uitgegaan wordt van het huidige beleid.
Door de PvdA is aangegeven dat de hoogte in bouwen onbespreekbaar is, aldus de heer Van Galen.
De heer Gatzen stelt dat nog steeds uitgegaan wordt van het vigerende beleid.

De heer Van Galen begrijpt dat de driehoek bij Niftrik heilig is voor de VVD. Hij hoopt dat de fractie toch ervoor openstaat om alle mogelijke en technisch haalbare vormen van duurzaamheid te verkennen in de regio.
Mevrouw Peters-Vroom heeft ook aangegeven dat de RES-structuur gevolgd moet worden en dat afgemaakt moet worden waaraan begonnen is.
De heer Van Galen ziet uit naar de discussie in de raad.

D66 heeft net als alle andere partijen tegen windpark A50 gestemd om moverende reden, grootte, positie ten opzichte van dorpen etc. Dit is niet nieuw. De fractie heeft de gedragscode altijd de "Tegenwindcode" genoemd en is van mening dat dit vanaf het begin een verkeerde

keuze is geweest en wellicht is nu sprake van een boemerangeffect. Codes zijn goed, maar moeten realistisch zijn en zoveel mogelijk regionaal.

CDA
Mevrouw Hoogteijling vindt het fijn te horen dat er waardering is voor de kritische constructieve houding van het CDA. Wat haar opvalt is dat het CDA net iets anders tegen de werkelijkheid aankijkt dan Kernachtig Wijchen, die de successen claimt.
De heer Van Bronkhorst heeft in zijn betoog willen laten zien dat Wijchen mooier, socialer, duurzamer en krachtiger is dan 4 jaar geleden. Hij heeft dit ook zo ervaren. Hij vraagt of het CDA hier anders over denkt.
Mevrouw Hoogteijling merkt op dat Kernachtig Wijchen grote stappen claimt op het gebied van woningbouw. Het CDA heeft hier ook meerdere malen op aangedrongen.
De heer Van Bronkhorst wijst erop dat het CDA 4 jaar geleden 500 woningen extra wilde op de Huurlingsedam. Nu zijn er plannen om te komen tot 3000 woningen in de komende jaren. Elk plan heeft een doorlooptijd om tot ontwikkeling te komen. Er staan meerdere bouwplannen in de steigers.
Mevrouw Hoogteijling erkent dat er veel plannen gemaakt zijn, maar er daadwerkelijk weinig gebouwd is. Dit is het beeld wat het CDA heeft.
De heer Van Bronkhorst merkt op dat er plannen zijn ontwikkeld; mensen wonen hier daadwerkelijk in. Het bouwen kost meer tijd omdat gekozen is voor kwaliteit boven kwantiteit.
Mevrouw Hoogteijling constateert dat Kernachtig Wijchen van mening is dat kwaliteit en snelheid elkaars tegenpolen zouden zijn. Er kan prima kwalitatief goed en snel gebouwd worden. De fractie van het CDA constateert dat er de afgelopen 4 jaar niet veel gebouwd is; er zit nog veel in de pijplijn.
In reactie op Groen Sociaal Wijchen, merkt zij op dat de fractie erg luchtig doet over lenen. Hierdoor schuift men de lasten we door naar volgende generaties. Het is niet goed mensen hiertoe aan te sporen.
De heer De Kievit begrijpt de bezorgdheid, maar is van mening dat het gebruikelijk is te lenen wanneer dit nodig is. Wanneer de afbetaling gedaan kan worden, is er niets aan de hand. Lenen voor maatschappelijke voorzieningen is zinvol en belangrijk.
Mevrouw Hoogteijling merkt op dat lenen voor het CDA niet het uitgangspunt is. De problemen dienen niet naar volgende generaties te worden doorgeschoven. Zij komt later nog terug op de amendementen en moties.

De voorzitter constateert dat het algemene deel van de tweede termijn hiermee is afgerond. In het tweede deel wordt in debat gegaan per amendement – motie. Aan het eind van de beraadslagingen worden alle amendementen achtereenvolgens in stemming gebracht. Zij vraagt of de raad akkoord gaat met dit ordevoorstel.

De raad stemt hiermee in.

Amendement 1 (tijdelijke verlaging OZB)
Mevrouw Peters-Vroom licht toe dat de VVD nog steeds 100% achter het voorstel staat om eenmalig 10% OZB terug te betalen aan de inwoners. De fractie wil teruggeven wat overblijft, zodat de mensen dit zelf kunnen uitgeven. Het gaat om € 28 per huishouden. Het gaat om de middeninkomens, verpleegkundigen, politieagenten etc.

De heer Demmers heeft de indruk dat de VVD voor Sinterklaas speelt.
Mevrouw Peters-Vroom herinnert zich de Wijchense cadeaukaart, die verdubbeld werd. Destijds werd deze discussie niet gevoerd. Het gaat nu om een brede groep mensen. Iedereen heeft een huis, koop- of huurwoning. Zij denkt dat dit alle Wijchenaren ten goede komt.
De heer Demmers verwacht niet dat de huurbazen dit in de prijs zullen doorrekenen.

De heer Gatzen is het met de heer Demmers eens en denkt niet dat de huurbazen dit zullen verrekenen. Er is geen enkele zekerheid. De fractie zal het amendement niet steunen.
Mevrouw Peters-Vroom wil hier bij de jaarrekening 2021 op terug komen, op het moment dat er

daadwerkelijk 2 miljoen over is.
De heer Gatzen lijkt het ook onverstandig bij de begroting. De mensen die het het hardst nodig hebben, in een huurwoning wonen, krijgen het geld sowieso niet terug.
De heer Peters Sengers vindt dat het voorstel niet getuigt van bestendig beleid. De begroting is gebaseerd op aannames, er is onzekerheid over het gemeentefonds, de rente is een onzekere factor, de inflatie loopt op, grote projecten worden mogelijk duurder. Wat het CDA betreft wordt niet gegaan voor een groep die baat heeft bij het eigen woningbezit. Zij hebben ook al een behoorlijke waardevermeerdering. Het is niet goed nu een cadeautje van € 9,5 ton te geven. Het lijkt op sinterklaasgedrag in aanloop naar de verkiezingen.
Mevrouw Peters-Vroom wijst erop dat dit hoort bij een begroting; elke euro in de begroting is onzeker.
De heer Peters Sengers verwijst naar de risicoparagraaf. De CDA-fractie vindt het verstandig nu een zuinig beleid uit te voeren.
De heer Verbeeten vindt de motie ondoordacht. Het gaat om aanpassing van de OZB en dit komt ten goede van de huizenbezitters. Het is te ad hoc. Wanneer Wijchen gezond wil blijven, moet niet direct aan de knoppen gedraaid worden wanneer het even goed gaat. Hij pleit voor een stabiel en rustig beleid.
Mevrouw Peters-Vroom geeft aan dat de VVD zich focust op de hardwerkende Wijchenaar, de middenklasse. Dit is het grootste deel van de samenleving. Zij komt erop terug bij de jaarrekening omdat er dan meer zekerheid is.
De heer Verbeeten gaat het ook om de onderklasse. In lijn met de PvdA stelt hij dat de risico's niet opgezocht dienen te worden.

Amendement 2 (een schonere en veiligere woonwijk voor alle Wijchenaren)
De heer Verharen memoreert de motie in de raad van 8 juli 2021 waarin werd opgeroepen te kijken wat de meerkosten zouden zijn wanneer het kwaliteitsniveau van onderhoud Groen zou worden verhoogd naar niveau B. De raad heeft in het verleden bezuinigd en het onderhoud is verlaagd naar niveau C. Er worden veel klachten ontvangen. De fractie van Kernachtig Wijchen dient daarom dit amendement in. De openbare ruimte wordt, ook door corona, veel meer gebruikt. Daarnaast is het areaal inmiddels flink gegroeid door de Huurlingsedam, het Hoge Rot en de Tuinen van Woezik. Er worden twee scenario's voorgesteld. Scenario: 1 alles op niveau B; scenario 2: verbetering van de belangrijkste onderdelen en rekening houden met de verwachtingen van de inwoners. De fractie wil minder onkruid en minder zwerfafval in plantsoenen, minder dumpingen en gazons en speelvelden zonder kuilen en gaten; ook wil de fractie minder zwerfafval op hotspots zoals schoolpleinen, hangplekken, speeltuinen, parken en skatebanen. De fractie wil daarnaast volle afvalbakken voorkomen. Dit kan met scenario 2 die ook nog € 85000 goedkoper is. De heer Verharen denkt dat met deze toekenning veel inwoners blij zullen zijn.

De heer Herms vraagt zich af of het zwerfafval mogelijk blijft liggen omdat de mensen in Druten aan het opruimen zijn en er te weinig capaciteit in Wijchen is.
De heer Verharen bestrijdt dit. Zowel in Druten als in Wijchen doen de mensen goed hun werk. Het huidige onderhoudsniveau is niveau C en daarmee worden de woonwijken niet voldoende bijgehouden. Er is meer geld nodig.
De heer Demmers vraagt wat de inwoners precies zullen merken van dit niveau. Wat is precies het verschil?
De heer Verharen licht toe dat de werkzaamheden door een aannemer worden uitgevoerd op basis van gemaakte afspraken. De afspraak is niveau C. Dit blijkt onvoldoende en op een aantal plekken slecht te zijn.
De heer De Kievit merkt op dat het probleem zoals omschreven in Wijchen Noord nauwelijks speelt. Wanneer er zwerfafval ligt, wordt dit opgeruimd. Hij constateert dat Kernachtig Wijchen het eigen beleid nu weer terugdraait.
De heer Gatzen vergelijkt het met het voorstel van D66 omtrent de indexering van subsidieorganisaties. In tijden dat het moeilijk gaat, moet soms bezuinigd worden. Wanneer het beter gaat kan een bezuiniging teruggedraaid worden.
De heer De Kievit herkent het probleem niet. Hij is het niet eens met de noodzaak het onderhoudsniveau op te hogen.

De heer Demmers constateert dat sprake is van een flinke uitzetting. Waarom wordt niet ingezet op gedragsverandering.
De heer Verharen denkt dat de gemeente al veel doet, met name in de handhaving, inzet van de BOA's. Er zijn ongeveer 200 vrijwilligers in Wijchen die zwerfafval opruimen.
Het gaat niet alleen om het zwerfafval maar ook om het onderhoud van de plantsoenen en gazons.
De heer Demmers hoort weinig klachten over het onderhoudsniveau.
De heer Verharen merkt op dat bij Kernachtig Wijchen behoorlijk veel klachten zijn binnengekomen. Op dit moment groeit het onkruid niet. Dit speelt vooral in de zomer en het voorjaar.

Amendement 3 (straatverlichting tussen Wijchen, Leur en Hernen)
Mevrouw Peters-Vroom heeft het amendement in eerste termijn al toegelicht. Gevraagd wordt € 100.000 voor de lantaarnpalen aan de Hernenseweg en de Leurseweg zodat een veilige fietsroute ontstaan.
Het amendement is inmiddels aangepast en gevraagd wordt een onderzoek uit te voeren of in meerdere kernen behoefte is aan een verlichte ontsluitingsroute en hiervoor € 10 K te reserveren.
De heer Demmers ziet dat € 100 K uit de inventarisatie komt uit 2018. Is dit bedrag niet aan de lage kant.
Mevrouw Peters-Vroom geeft aan dat het bedrag ambtelijk is getoetst. Zij vertrouwt erop dat dit dan klopt.
De heer Evers dient het amendement mede in omdat het ook de duurzaamheids- en mobiliteitsagenda raakt. Hierdoor wordt ook het fietsgedrag gestimuleerd.
De heer Herms verwacht niet dat mensen massaal 's avonds gaan fietsen omdat er straatverlichting is.
De heer Evers vindt het een goede stimulans om ook 's avonds de fiets te pakken in plaats van de auto.
De heer Demmers merkt op dat het verkeer- en vervoersplan genoemd worden. In dit plan is een onderzoek opgenomen naar betere verlichting van fietspaden. De wethouder vraagt om een integrale benadering. Hoe staan de indieners hier tegenover?
Mevrouw Joosse merkt op dat het woord "sinterklaas" al is gevallen. Zij is een fervent fietser en heeft goede verlichting op haar fiets. Zij is voorstander van een onderzoek waar eventuele knelpunten liggen. Zij wil graag bevorderen dat meer mensen gaan fietsen.
Mevrouw Peters-Vroom vraagt of mevrouw Joosse voorstander is van straatverlichting in Wijchen.
Mevrouw Joosse merkt op dat er een beleidsplan ligt waarin is vastgelegd dat 1 route vanuit de kern naar de andere kernen verlicht moet zijn. Zij is er voorstander van dit beleid eerst te evalueren en een onderzoek uit te voeren voordat een volgende stap gezet wordt.
De heer Gatzen benadrukt dat bij het eerste punt staat, dat rekening gehouden wordt met de natuurwaarden en er dus aan de voorkant natuuronderzoek gedaan moet worden.
De heer Demmers wijst op de mogelijke precedentwerking zoals door de wethouder aangegeven. Er zijn zeker nog 8 fietspaden waarbij dit zou spelen.
Mevrouw Peters-Vroom wacht het onderzoek af. Het gaat om een lang gekoesterde wens.
De heer Demmers vraagt of het eerste beslispint in het amendement vervalt.
Mevrouw Peters-Vroom merkt op dat het beslispunt blijft staan. Er is geen reden om niet nu in Hernen aan de slag te gaan en tegelijkertijd te kijken of er nog meer is.

Amendement 4 (uitvoering aanbevelingen behoefteonderzoek mantelzorgers)
De heer Gatzen wil middelen reserveren om de aanbevelingen die n.a.v. het behoefteonderzoek gedaan worden, direct te kunnen uitvoeren. De koninklijke weg is naar zijn mening om bij de begroting om middelen te vragen.
De heer Boumans wil eerst het onderzoek afwachten. De inhoud van de behoeften kan zeer divers zijn. Vaak gaat het niet om geld, maar om ondersteuning en advies. De raad kan bovendien elk moment besluiten om de begroting aan te passen. Dit doet de raad dan op voorstel van het college. Wanneer duidelijk is waar de behoeften liggen en hiervoor extra middelen nodig zijn, kan gesproken worden over dit voorstel.
De fractie van de VVD zal nu niet instemmen met het amendement.

De heer Van Galen vindt het onderwerp vanzelfsprekend belangrijk. De mantelzorgers zijn overbelast. In de begroting leest hij dat op basis van het onderzoek aanbevelingen worden gedaan en de wethouder hiermee aan de slag gaat.
De heer Gatzen merkt op dat aanbevelingen zijn gedaan. Misschien kan een deel al in 2022 opgevangen worden. Hij ziet het bedrag als een aanjager om te laten zien dat de raad het serieus neemt en direct in actie wil komen.
De heer Van Galen neemt het zeker serieus, maar is het met de heer Boumans eens dat eerst duidelijk moet zijn wat er nodig is. Hij is dan bereid mee te denken om hier een goede invulling aan te geven. Het amendement is nu te kort door de bocht.
De heer Boumans vraagt of de heer Gatzen het met hem eens is, dat op het moment dat de uitslag van het onderzoek bekend is, om geld gevraagd kan worden?
De heer Gatzen erkent dit. Hij is van mening dat hiermee nu hiermee in de begroting al rekening gehouden kan worden.

Motie 1 ("vergeet-me-niet route")
Mevrouw Hoogteijling heeft in eerste termijn de motie toegelicht en heeft de reactie van de wethouder gehoord. Zij meent dat het goed is aan de slag te gaan met 1 route en ervaring op te doen. Daarna kan gekeken worden of dit uitgebreid kan worden. Het is goed om alle partijen te betrekken. De fractie van het CDA wil eventueel het dictum aanpassen.
De heer Gatzen zal de motie steunen wanneer het dictum wordt aangepast zodat een en ander in kaart gebracht wordt.
Mevrouw Zijlstra is het eens met de wethouder. Het is prima mee te nemen in de inclusieagenda. Zij gelooft dat 1 of 2 gemeenten een dergelijke route hebben aangelegd. Zij heeft veel ervaring met mensen met dementie. Het is moeilijk en niet iets om zo maar aan te leggen. De motie is te breed verwoord.
Mevrouw Hoogteijling informeert wat er precies moeilijk is.
Mevrouw Zijlstra licht toe dat het erg locatie-afhankelijk is. De aanleg van een route dient in samenspraak met de locaties plaats te vinden waar mensen met dementie wonen, anders kan het gebeuren dat het niet zinvol is.
De heer Herms merkt op dat wanneer iemand dementie heeft en de weg kwijt is, hij ook mogelijk niet weet dat de tegels hem de weg naar huis wijzen.
Mevrouw Hoogteijling erkent dat wanneer sprake is van zware dementie, die zo is. De vergeet-me-niet routes zijn bedoeld voor de mensen met lichte dementie.
De heer Demmers vindt het een sympathiek idee, op weg naar een dementievriendelijke gemeente. Hij heeft gesproken met de directeur van het Odensahuis en zij gaf aan dat een dergelijk pad niet haar eerste prioriteit zou zijn. Waarom is hiervoor gekozen.
Mevrouw Hoogteijling heeft in eerste termijn aangegeven dat de CDA-fractie geen grote aanvragen indiende vanwege de belasting van het ambtelijk apparaat.
De heer Van Kuppeveld vraagt hoe omgegaan wordt in de winter met sneeuwoverlast etc.
Mevrouw Hoogteijling dringt erop aan dat de voorstellen die de verschillende fracties indienen serieus genomen worden en niet geridiculiseerd. Er zijn ook mensen die meekijken via de stream en zij wil dit de inwoners niet aan doen. Wanneer er sneeuw ligt, gaan oude mensen over het algemeen niet naar buiten.

Motie 2 (rookvrije terrassen)
De heer Demmers stelt dat de gemeente goed op weg is naar een rookvrije generatie door sportvelden, speeltuinen etc. rookvrij te maken. Volgens het Trimbos instituut rookt 50% van de leerlingen op het middelbaar onderwijs nog. De terrassen zijn de etalage van de jeugdigen in Nederland. De fractie wil graag dat mensen op de terrassen kunnen genieten zonder dat er gerookt wordt.
Mevrouw Janssen vraagt of de volgende stap is dat er geen alcohol meer genuttigd mag worden.
De heer Demmers doet het voorstel op weg naar een rookvrije generatie.
De heer Gatzen zou graag een rookvrije generatie willen, maar het voorstel is naar zijn mening niet uitvoerbaar. Wanneer het hele centrum rookvrij zou zijn, gaan mensen een paar meter verder op staan roken. Er ontstaat dan een kring om de terrassen heen met rokers.
De heer Krale stelt dat de VVD-fractie voor een rookvrije generatie is. Dit dient middels landelijk

beleid gestimuleerd te worden, net als bij het vuurwerk.
De heer Peters Sengers sluit aan bij vorige sprekers. Het is niet te handhaven. Door een rookverbod op de terrassen te leggen wordt ingegrepen op het klantenbestand van de horecaondernemer. Dit kan niet worden opgelegd. Hij gelooft meer in goede voorlichting en wil dit niet verbinden aan de terrasvergunning. De mensen zullen elders gaan roken.
Mevrouw Janssen sluit hierbij aan. Kernachtig Wijchen vindt dat dit alleen samen en met draagvlak bewerkstelligd kan worden zoals dit bij openbare locaties ook in samenspraak is gedaan. Er heeft geen overleg plaatsgevonden met de horeca.

Motie 3 (bevorderen hergebruik hemelwater)
De heer Demmers heeft in eerste instantie gedacht aan subsidie, maar ervoor gekozen het college breder te laten kijken. Mogelijk is er een alternatief dat meer oplevert dan subsidie op regentonnen.
De heer De Kievit is mede-indiener van de motie. Het gaat erom dat er aandacht is voor het feit dat het regenwater afgekoppeld kan worden.
De heer Gatzen vindt de materie inhoudelijk goed. Hij is van mening dat ingezet moet worden op communicatie en niet een losstaande subsidieregeling ingesteld zou moeten worden. Hij pleit ervoor het eerste punt te schrappen.
De heer Klinkhamer is voorstander van de stimulering van duurzaamheid. De gemeente doet al veel aan klimaatadaptie. De subsidie kan een goed middel zijn. Er wordt echter te veel toegespitst op subsidie en de regenton. Er zijn mogelijk meer alternatieven. De fractie van Kernachtig Wijchen zal de motie niet steunen.
De heer Krale heeft dit voorstel al in een andere vorm gezien. Hij volgt de lijn van het college: het moet doelmatig zijn.
Mevrouw Joosse merkt op dat vanuit het CDA al diverse keren voorstellen gedaan zijn in deze trant, zoals een boom voor een tegel, groene daken. De fractie is voor afkoppelen van het regenwater en denkt dat het wel degelijk zin heeft. Juist met een kleine stimulering zullen mensen zich bewuster worden, zeker ook gezien de ervaringen met de wateroverlast. De gemeente is erbij gebaat dat dit breed gedaan wordt. Zij roept op om dit te onderzoek en begrijpt niet dat dit voorstel geen brede steun heeft.

Motie 4 (prijscompensatie bij subsidie)
De heer Van Galen heeft in eerste termijn al de motie toegelicht. In grote lijnen is sprake van achterstallig onderhoud. Hij wil het college verzoeken om een inventarisatie te laten plaatsvinden waaruit blijkt waar het niet meer dan rechtvaardig is om dit te herstellen.

Mevrouw Peters-Vroom vindt het een goed plan en is benieuwd naar de uitkomst.

Motie 5 (vroegtijdige signalering jeugdhulp)
De heer Van Galen wijst erop dat de motie breed gedragen wordt en door een grote meerderheid van de raad wordt ingediend. De wethouder gaf aan dat het college zich inhoudelijk helemaal in de motie kon vinden. Het past in de doelstellingen. De wethouder drong erop aan dit te laten passen in de normale rapportagecyclus. Hij wil het ambtelijk apparaat geen extra werk bezorgen. Gevraagd wordt om een evaluatie en een beslisnota, zodat de raad aan het stuur zit.

Wethouder Burgers bevestigt wat de heer Van Galen zegt. Een beslisnota lijkt hem niet nodig omdat dit al in de cyclus van perspectiefnota en begroting is verwerkt. De evaluatie vindt plaats via de monitor. Gezien de ambtelijke druk pleit bij ervoor de geldende rapportages aan te houden.
De heer Van Galen begrijpt het standpunt van het college, maar het is goed de bestuurlijke verhoudingen te waarborgen en als raad hierover te kunnen besluiten.
De heer Boumans sluit aan bij de woorden van de heer Van Galen. Er wordt uiterlijk in Q3 gerapporteerd. Misschien is het goed de motie zodanig aan te passen dat het in de P&C-cyclus van het college past. Het bezwaar van de wethouder wordt hierdoor weggenomen. Hij pleit ervoor te evalueren en een beslisnota aan de raad voor te leggen in 2022.
De voorzitter wijst erop dat dit inhoudt dat dit in Q3 2022 terugkomt. De huidige Q3 is al gepasseerd. Het komt dan terug in de perspectiefnota voor 2033 in juni 2022.

De heer Gatzen begrijpt dat Q2 nog moet komen, zodat dit in de perspectiefnota 2023 kan worden meegenomen.
De voorzitter constateert dat de motie dan aangepast moet worden. Het gaat om het moment dat in 2022 de perspectiefnota wordt vastgesteld.
De heer Van Galen zal in de schorsing overleggen om alle onduidelijkheid weg te nemen.

Motie 6 (onderzoek verhogen norm regelingen bijzondere bijstand)
De heer De Kievit vraagt in de motie te onderzoeken of de norm aangepast zou kunnen worden. Door de wethouder wordt daarop vooruitgelopen en wordt al aangegeven dat het te veel geld kost. Hij pleit ervoor hier serieus naar te kijken.
De heer Gatzen merkt op dat in het verleden steeds gevraagd is te verhogen naar 120%; ook is gesproken over 115%. Hij is eveneens benieuwd naar het onderzoek en zal het voorstel steunen.
De heer Demmers zal de motie zeker steunen en wil samen met de mensen die het nodig hebben de trap op gaan. Hij hoort het college zeggen dat het economisch goed gaat. Hij zal de motie van harte steunen.
De heer Boumans is van mening dat de motie eigenlijk overbodig is. Dit hoeft niet onderzocht te worden. Er is sprake van een politieke keuze 110 of 115%.
De heer Gatzen vindt het wel goed te weten wat dit zou kosten.
De heer Boumans vindt dat men dit zelf kan uitrekenen. De raad kan zelf afspreken dat de mensen die in de bijstand zitten steun nodig hebben en wat een redelijke hoeveelheid steun is.
De heer Albersnagel ondersteunt de woorden van de heer Boumans. Er ligt nu een fatsoenlijk beleidskader voor de bijzondere bijstand. In het dictum wordt gevraagd wat de mogelijkheden zijn om te verhogen. Dit is inderdaad een politieke keuze. Er is een extra uitloop in het beleid voor mensen die overstap willen maken naar werk. Hij hoort dat uitbreiding zeker € 200.000 zal kosten. Het is niet noodzakelijk om de doelgroep op dit moment te verbreden.
Mevrouw Hoogteijling constateert dat het budget nu volledig gebruikt wordt. Zij informeert naar de oorzaak hiervan. Wanneer niet alles gebruikt wordt, kan aan meer mensen toegang worden gegeven. Zij kan zich voorstellen dat het dictum hierop wordt aangepast.

Motie 7 (Global Goals gemeente)
De heer Gatzen heeft de motie in eerste termijn uitvoerig toegelicht en hier weinig aan toe te voegen.
Mevrouw Peters-Vroom zal het voorstel steunen, maar vindt het lastig de consequenties te overzien.
Mevrouw Janssen is mede-indiener van de motie. Met beeld en geluid is deze toegelicht. Voor Kernachtig Wijchen is het van belang dat het niet alleen blijft bij een mooi bordje aan de deur. Samen komt men verder en men kan van elkaar leren. Het is goed dit te onderzoeken. Mocht het niet doelmatig voor de organisatie zijn dan kan een ander beslismoment worden benoemd.
Mevrouw Joosse vindt het een uiterst sympathiek voorstel. Er kan niet voldoende aandacht zijn voor duurzaamheid en alles wat hiermee samenhangt. De Global Goals zijn een mooie kapstok. Zij constateert dat bij herhaling wordt aangegeven dat de ambtelijke organisatie overbelast is. De woningbouw komt niet verder omdat er niet de nodige capaciteit is.
Mevrouw Janssen sluit hierbij aan. Eerst dient dit nader onderzocht te worden. Zij denkt dat dit kan met een klein onderzoek zonder zware belasting van het ambtelijk apparaat. Wanneer dit duidelijk is kan voor de perspectiefnota een beslismoment worden ingelast.
Mevrouw Joosse zal dit zeker meewegen.
De heer Van Galen is een van de mede-indieners van de motie. Hij wijst erop dat dit onderdeel is van een campagne van de VNG. Het heeft praktische handvaten gemaakt voor het amendement en goed bekeken moet worden of het voor Wijchen van toepassing is.

De voorzitter schorst om 20.33 uur de vergadering en heropend de bijeenkomst om 20.50 uur.

Mevrouw Hoogteijling geeft aan dat motie 1 is aangepast. Het dictum is gewijzigd naar:
- Te onderzoeken hoe we een "vergeet-me-niet route" zouden kunnen aanleggen in Wijchen en dit mee te nemen in de inclusie-agenda

De heer Van Galen meldt dat motie 5 is aangepast. Het dictum is gewijzigd naar:
- De inhoudelijke afweging in de monitor-rapportage mee te nemen en de hoogte van de structurele middelen mee te wegen bij de begroting 2023

De voorzitter gaat over tot de besluitvorming.

Stemmingen

- *Amendement 1 van de fractie van de VVD: "tijdelijke verlaging OZB"*

De fractie van de VVD stemt voor het amendement.
De fracties van Kernachtig Wijchen, PvdA, CDA, Groen Sociaal Wijchen, D66 en Wijchen Lokaal stemmen tegen het amendement.

- *Amendement 2 van de fracties van Kernachtig Wijchen, VVD, PvdA, CDA: "een schonere en veiligere woonwijk voor alle Wijchenaren"*

De fracties van Kernachtig Wijchen, VVD, PvdA, CDA en Wijchen Lokaal stemmen voor het amendement.
De fracties van D66 en Groen Sociaal Wijchen stemmen tegen het amendement.

Het amendement is aangenomen!

- *Amendement 3 van de fracties van Kernachtig Wijchen, VVD, PvdA: "straatverlichting tussen Wijchen, Leur en Hernen"*

De fracties van Kernachtig Wijchen, VVD, PvdA en Groen Sociaal Wijchen stemmen voor het amendement.
De fracties van CDA, D66 en Wijchen Lokaal stemmen tegen het amendement.

Het amendement is aangenomen!

- *Amendement 4 van de fracties van PvdA, Kernachtig Wijchen: "uitvoering aanbevelingen behoefteonderzoek mantelzorgers"*

De fracties van PvdA, Kernachtig Wijchen, CDA en Groen Sociaal Wijchen stemmen voor het amendement.

De fracties van D66, VVD en Wijchen Lokaal stemmen tegen het amendement.

Het amendement is aangenomen!

- *Motie 1 van de fractie van het CDA: "Vergeet-me-niet route"*

De fracties van CDA, Kernachtig Wijchen, PvdA, VVD, D66, Groen Sociaal Wijchen stemmen voor de motie.
De fractie van Wijchen Lokaal stemt tegen de motie.
De motie is aangenomen!

- *Motie 2 van de fractie van D66: "rookvrije terrassen"*

De fractie van D66 stemt voor de motie.
De fracties van Kernachtig Wijchen, PvdA, VVD, CDA, Groen Sociaal Wijchen en Wijchen Lokaal stemmen tegen de motie.
De motie is verworpen!

- *Motie 3 van de fracties van D66, Groen Sociaal Wijchen en CDA: "bevorderen hergebruik hemelwater"*

De fracties van D66, Groen Sociaal Wijchen en CDA stemmen voor de motie.
De fracties van Kernachtig Wijchen, VVD, PvdA, Wijchen Lokaal stemmen tegen de motie.
De motie is verworpen!

- *Motie 4 van de fracties van D66, Kernachtig Wijchen en PvdA: "prijscompensatie bij subsidie"*

De raad stemt unaniem in met de motie.
De motie is aangenomen!

- *Motie 5 van de fracties van D66, VVD, CDA, Kernachtig Wijchen en PvdA: "vroegtijdige signalering jeugdhulp"*

De fracties van D66, VVD, CDA, Kernachtig Wijchen, PvdA, Groen sociaal Wijchen en 1 lid van de fractie van Wijchen Lokaal stemmen voor de motie.
1 lid van de fractie van Wijchen Lokaal stemt tegen de motie.
De motie is aangenomen!

- *Motie 6 van de fractie van Groen Sociaal Wijchen: "onderzoek verhogen norm regelingen bijzondere bijstand van 110% naar 115% van het sociaal minimum"*

De fracties van Groen Sociaal Wijchen, D66, PvdA en 2 leden van de fractie van het CDA stemmen voor de motie.
De fracties van VVD, Kernachtig Wijchen, Wijchen Lokaal en 1 lid van de fractie van het CDA stemmen tegen de motie.
De motie is verworpen!

- *Motie 7 van de fracties van PvdA, Kernachtig Wijchen en D66: "global goals gemeente"*

De raad stemt unaniem in met de motie.
De motie is aangenomen!

Raadsvoorstel 21 66407 Programmabegroting Wijchen 2022
De raad stemt unaniem in met het voorstel.
Het voorstel is aangenomen!

5. Sluiting
De voorzitter sluit om 21.00 uur de vergadering.